

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	18. III 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/15-2/e
VEZA:	
EPA:	728XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG: 1

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA

Br. 05-023-3228/14-14
Podgorica, 18. mart 2015. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Generalni sekretar g-din Siniša Stanković

Poštovani,

U prilogu šaljem dopunu materijala koji smo vam dostavili 17. februara 2015. godine, br. akta 05-023-3228/14-12, a odnosi se na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

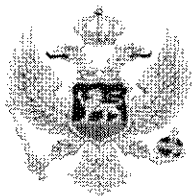
Dopunu dostavljamo u 120 primjeraka.

S uvažavanjem,

Prilog: Tekst odredbi Zakona o rodnoj ravnopravnosti koje se mijenjaju.

Rimski trg, br 46, 81 000, Podgorica
Tel: +382 20 482 129; Fax: + 382 234 198; website: www.minmanj.gov.me

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA

Odredbe ZAKONA O RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI ("Sl. list RCG, br. 46/07 i "Sl. list Crne Gore 73/10, 40/11) koje se mijenjaju

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način obezbjeđivanja i ostvarivanja prava po osnovu rodne ravnopravnosti, u skladu sa međunarodnim aktima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava, kao i mjere za eliminisanje diskriminacije po osnovu pola i stvaranje jednakih mogućnosti za učešće žena i muškaraca u svim oblastima društvenog života.

Član 2

Rodna ravnopravnost podrazumijeva ravnopravno učešće žena i muškaraca u svim oblastima javnog i privatnog sektora, jednak položaj i jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava i sloboda i korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za razvoj društva, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada.

Član 3

Državni organi, organi državne uprave i lokalne samouprave, javne ustanove, javna preduzeća i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja (u daljem tekstu: organi) dužni su da, radi postizanja rodne ravnopravnosti, u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i preduzimanja aktivnosti iz svoje nadležnosti ocjenjuju i vrednuju uticaj tih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca.

Član 4

Diskriminacija po osnovu pola je svako pravno ili faktičko, neposredno ili posredno razlikovanje, privilegovanje, isključivanje ili ograničavanje zasnovano na polu zbog kojeg se nekom licu otežava ili negira priznavanje, uživanje ili ostvarivanje ljudskih prava i sloboda u političkom, obrazovnom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom, sportskom, građanskom i drugim područjima javnog života.

Diskriminacijom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se i seksualno uznemiravanje, podsticanje drugog lica na diskriminaciju, kao i korišćenje riječi u muškom rodu kao generički neutralne forme za muški i ženski rod.

Diskriminacijom iz stava 1 ovog člana ne smatra se pravo žena na zaštitu materinstva, kao i propisanu posebnu zaštitu na radu zbog bioloških karakteristika.

Član 6

Niko ne može trpjeti štetne posljedice zbog toga što je kao svjedok/inja ili žrtva diskriminacije po osnovu pola dao/la iskaz pred nadležnim organom ili upozorio/la javnost na slučaj diskriminacije po osnovu pola.

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **rod** je društveno uspostavljena uloga žena i muškaraca u javnom i privatnom životu koja se razvila na biološkoj razlici polova;
- 2) **pol** predstavlja biološku karakteristiku po kojoj se razlikuju ljudska bića na muška i ženska;
- 3) **jednake mogućnosti** podrazumijevaju nepostojanje ograničenja po osnovu pola za učešće muškaraca i žena u političkoj, ekonomskoj, društvenoj, kulturnoj i drugim oblastima društvenog života, čime se obezbjeđuje ostvarivanje njihovih prava i sloboda;
- 4) **nejednak tretman** je svako postupanje kojim se pravi razlika između muškaraca i žena zato što pripadaju različitim polovima ili se neopravdano daje prednost licu jednog pola u odnosu na lice drugog pola;
- 5) **neposredna diskriminacija po osnovu pola** postoji kad se lice tretira ili može biti tretirano nepovoljnije u odnosu na lice drugog pola, u istoj ili sličnoj situaciji, isključivo po osnovu pola;
- 6) **posredna diskriminacija po osnovu pola** postoji kad propis, drugi akt, kriterijum ili radnja, u istim ili sličnim okolnostima, dovodi u nepovoljniji položaj lice jednog pola u odnosu na lice drugog pola;
- 7) **nasilje po osnovu pola** je djelo kojim se nanosi ili može biti nanijeta fizička, mentalna, seksualna ili ekonomska šteta ili patnja, kao i prijetnja takvim djelom koja ozbiljno sputava lice da uživa u svojim pravima i slobodama u javnom ili privatnom životu, uključujući porodično nasilje, incest, silovanje i trgovinu ljudima;
- 8) **seksualno uznemiravanje** je svako neželjeno fizičko, verbalno ili neverbalno ponašanje seksualnog karaktera, koje ima za cilj ili predstavlja povredu ličnog dostojanstva ili kad stvara stanje straha, neugodno, agresivno, ponižavajuće ili uvrjedljivo stanje.

II OPŠTE I POSEBNE MJERE

Član 10

Skupština Crne Gore i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) će, u okviru svojih nadležnosti, primjenjivati principe rodne ravnopravnosti, a naročito princip rodno balansirane zastupljenosti prilikom izbora i imenovanja na određene funkcije, obrazovanja radnih tijela i utvrđivanja sastava zvaničnih delegacija.

Član 12

Političke stranke, svojim aktima, određuju način i mjere za postizanje rodno balansirane zastupljenosti žena i muškaraca u svojim organima, na kandidacionim listama za izbor poslanika i odbornika, u izabranim klubovima poslanika i odbornika i za izbor na javne funkcije na svim nivoima.

Član 15

U oblastima društvenog života, u kojima je utvrđena nejednaka zastupljenost žena i muškaraca, odnosno nejednak tretman lica jednog pola u odnosu na lica drugog pola, mogu se preduzimati posebne mjere za obezbjeđivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti.

Nejednaka zastupljenost, u smislu stava 1 ovog člana, postoji u slučajevima kada je zastupljenost lica jednog pola u određenoj društvenoj oblasti, odnosno dijelu te oblasti manja od procenta zastupljenosti lica tog pola u ukupnoj populaciji.

III NADLEŽNOSTI

Član 21

Vlada utvrđuje Plan aktivnosti i programe za sprovođenje ovog Plana.

Plan aktivnosti, koji se donosi najmanje za period od četiri godine, sadrži:

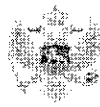
- 1) ciljeve i mjere za postizanje rodne ravnopravnosti u svim oblastima društvenog života, a naročito u oblasti rada, socijalne i zdravstvene zaštite, obrazovanja, zaštite od nasilja nad ženama, kao i zastupljenosti žena i muškaraca u procesima odlučivanja na svim nivoima i u svim područjima društvenog života;
- 2) smjernice za izradu programa u pojedinim oblastima društvenog života, kao i obaveze i nosioce programa;
- 3) podatke koji se moraju u zvaničnim statistikama, anketama ili ispitivanju javnosti prikupljati, objavljivati, povezivati, čuvati, analizirati i iskazivati odvojeno po polu;
- 4) način izvještavanja o sprovođenju mjera iz Plana aktivnosti;
- 5) odgovornost za sprovođenje mjera utvrđenih Planom aktivnosti;
- 6) finansijska sredstva potrebna za sprovođenje mjera iz Plana aktivnosti.

Programima za sprovođenje Plana aktivnosti utvrđuju se aktivnosti u pojedinim oblastima društvenog života, za period od dvije godine.

Član 22

Ministarstvo:

- 1) koordinira aktivnosti koje imaju za cilj uspostavljanje rodne ravnopravnosti i učestvuje u pripremi i donošenju akcionih planova za uspostavljanje rodne ravnopravnosti na svim nivoima;
- 2) prati primjenu međunarodnih dokumenata i konvencija, kao i usvojenih međunarodnih standarda iz oblasti rodne ravnopravnosti, preduzima mjere za njihovu implementaciju u pravni sistem Crne Gore i kreira kvalitetan monitoring poštovanja tih dokumenata;
- 3) priprema Plan aktivnosti, predlaže njegovo usvajanje i prati njegovo sprovođenje;
- 4) priprema programe za sprovođenje Plana aktivnosti na osnovu izvještaja organa za oblasti iz njihove nadležnosti;
- 5) organizuje istraživanja i analize o stanju rodne ravnopravnosti i analize potrebne za sprovođenje Plana aktivnosti, kao i sakupljanje podataka u okviru saradnje na nacionalnom i međunarodnom nivou;
- 6) priprema izvještaje o ispunjavanju međunarodnih obaveza od strane Crne Gore u oblasti rodne ravnopravnosti;

- 7) saraduje sa lokalnom samoupravom i pruža podršku za osnivanje mehanizama za uspostavljanje rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou;
 - 8) uspostavlja saradnju sa nevladinim organizacijama;
 - 9) preduzima i podstiče aktivnosti na edukaciji o rodnoj ravnopravnosti i organizuje izdavanje prigodnih publikacija čiji je cilj promovisanje rodne ravnopravnosti;
 - 10) postupa po predstavkama građana/ki u kojima se ukazuje na posrednu ili neposrednu diskriminaciju po osnovu pola, zauzima stavove i daje mišljenja i preporuke, a po potrebi obavještava Zaštitnika ljudskih prava i sloboda o postojanju diskriminacije po osnovu pola;
 - 11) dostavlja Vladi godišnji izvještaj o ostvarivanju Plana aktivnosti;
 - 12) obavlja i druge poslove u vezi ostvarivanja rodne ravnopravnosti u skladu sa ovim zakonom.
- Izvještaje iz stava 1 tačka 4 ovog člana organi su dužni da dostave Ministarstvu, najkasnije u roku od dva mjeseca prije isteka vremena za koje je program utvrđen.

IV POSTUPANJE PO PREDSTAVKAMA

Član 25

Predstavka kojom se ukazuje na posrednu ili neposrednu diskriminaciju po osnovu pola podnosi se Ministarstvu.

Zaposleni/e u Ministarstvu dužni/e su da čuvaju lične podatke koje saznaju u postupku po predstavci, u skladu sa propisima o zaštiti ličnih podataka.

Član 26

Predstavku može podnijeti svako lice koje smatra da je diskriminisano po osnovu pola.

Predstavku, u ime lica koje je diskriminisano po osnovu pola, uz njegovu/njenu saglasnost, može podnijeti i drugo pravno i fizičko lice.

Ministarstvo može postupati i po anonimnoj predstavci, ukoliko se njome ukazuje na posrednu diskriminaciju po osnovu pola i koja sadrži dovoljno podataka za otkrivanje i utvrđivanje postojanja diskriminacije po osnovu pola.

Član 27

Ministarstvo neće postupati po predstavci iz koje očigledno proizilazi da se ne radi o diskriminaciji po osnovu pola.

O razlozima nepostupanja po predstavci Ministarstvo obavještava podnosioca/teljku predstavke.

Član 28

Ministarstvo obavještava organ, poslodavca, političku stranku i drugo pravno ili fizičko lice na koje upućuje predstavku (u daljem tekstu: protivna strana) o postupanju po predstavci, a može od njih i da zahtijeva da u određenom roku dostave izjašnjenja koja omogućavaju postupanje po predstavci.

Ako protivna strana ne dostavi pisano izjašnjenje iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo zauzima stav i mišljenje na osnovu podataka kojima raspolaže.

Član 29

Ministarstvo obustavlja postupanje po predstavci na zahtjev podnosioca/teljke predstavke ili ako se, zbog nedostatka podataka, postupanje po predstavci ne može nastaviti.

Član 30

Ministarstvo priprema mišljenje sa konstatacijama i ocjenama o okolnostima slučaja iz predstavke, sa aspekta postojanja diskriminacije po osnovu pola i o tome obavještava podnosioca/teljku predstavke i protivnu stranu.

U mišljenju iz stava 1 ovog člana Ministarstvo upozorava na utvrđeno postojanje diskriminacije po osnovu pola, preporučuje način otklanjanja uzroka diskriminacije i određuje rok za podnosioca/teljku predstavke i protivnu stranu u kojem će obavijestiti Ministarstvo o preduzetim mjerama.

Član 31

Organi, privredni subjekti, političke stranke, nevladine organizacije i druga pravna i fizička lica mogu se obratiti Ministarstvu zahtjevom za davanje mišljenja o tome da li su ili bi nekim svojim aktom ili radnjom prouzrokovali nejednak tretman žena i muškaraca u smislu ovog zakona.

VI KAZNE NE ODREDBE

Član 33

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 8.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako statističke podatke i informacije koje se prikupljaju, evidentiraju i obrađuju ne iskazuje po polnoj pripadnosti (član 14 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 400 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura.